

KÖZGAZDASÁG ISMERETEK SZAKMAI ÁGAZATI PRÓBAÉRETTSÉGI VIZSGA

EMELT SZINT

2021. február 13.

Az írásbeli vizsga időtartama: 180 perc

Név	
SG-s csoport	
Pontszám	
E-mail cím	

**STUDIUM GENERALE
KÖZGAZDASÁGTAN SZEKCIÓ**

Fontos tudnivalók

A feladatlap összetett, amelyet a különböző feladattípusok szerint részekre bontottunk.

A kidolgozásnál vegye figyelembe a feladattípushoz tartozó dőlt betűvel szedett tájékoztatót is!

Megoldásainál kövesse a feladat utasításait! Maximális pontot csak akkor kaphat, ha minden részkérdésre válaszolt. Az egyes feladatoknál feltüntettük a rész megoldásokért járó pontszámot is. A maximális pontszám 100.

Kidolgozásait és válaszait a feladatlapon kell rögzítenie. Piszkozatot pótlapon készíthet. Ha a megoldáshoz is szüksége van pótlapra, ezt jelölje meg az adott feladatnál!

A számítások elvégzéséhez nem programozható zsebszámológép használható.

A könyvelési feladatok kidolgozásakor használja a mellékelt számlatükröt!

Sok sikert és jó munkát kíván a Közgáz Szekció!

I. Választást, rövid, egyszerű választ igénylő feladatok

1. Feladat (8 • 2 pont)

16 pont

Egy-egy állítás teljessé tételéhez több válaszlehetőséget adtunk meg, de közülük csak egy helyes. A többi változat, vagy csak részigazságokat tartalmaz, vagy teljesen hibás. Válassza ki a helyes válasz betűjelét, és írja a feladatok előtt lévő táblázatba a megfelelő sorszám alá! Figyelem! Csak egy helyes választ fogadunk el. Nem egyértelmű, vagy egynél több megjelölés esetén nem adunk pontot.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.

1. Melyik vállalati forma alapításánál lehet legkisebb a jegyzett tőke?

- a) Nyrt.
- b) Kft.
- c) Bt.
- d) Zrt.

2. Egy tökéletesen versenyző vállalat profitja akkor maximális, ha ...

- a) a határbevétel megegyezik az átlagbevétellel.
- b) a határbevétel megegyezik a határköltséggel.
- c) a határbevétel kisebb, mint a határköltség.
- d) a határbevétel nagyobb, mint a határköltség.

3. Az alábbiak közül minnek az értéke biztosan nulla konstans MC esetén, egy tökéletesen versenyző piacon?

- a) Holtteher veszteség.
- b) Termelői többlet.
- c) Fogyasztói többlet.
- d) Az a) és b) válasz is helyes.

4. Melyik nem tartozik a jog alapvető funkciói közé?

- a) A társadalmi együttélést biztosítja.
- b) Korlátozza az összeütközéseket.
- c) Megoldja a keletkezett konfliktusokat.
- d) Mindegyik állítás beletartozik.

5. Melyik állításra igaz, hogy fordított intenzitási viszonyszámot számolunk vele?

- a) A legyártott termékek darabszámát elosztjuk a gyártási idő hosszával.
- b) A gyártási idő hosszát elosztjuk a legyártott termékek darabszámával.
- c) A legyártott termékek darabszámát elosztjuk a fizikai dolgozók számával.
- d) Az a) és b) válasz is helyes.

6. A kínálat törvénye szerint egy jószág árának növekedése miatt, ...

- a) a keresett mennyiség növekszik.
- b) az egyensúlyi ár csökken.
- c) a kínált mennyiség növekszik.
- d) a kínált mennyiség csökken.

7. Melyik nem számít életbiztosításnak?

- a) Házassági, születési biztosítás.
- b) Baleset biztosítás.
- c) Nyugdíjbiztosítás.
- d) Mindhárom életbiztosításnak számít.

8. Melyik számított középértéket használjuk az átlagos készletérték kiszámításához?

- a) Harmonikus átlag.
- b) Kronologikus átlag.
- c) Súlyozott számtani átlag.
- d) Mértani átlag.

2. Feladat (6 • 0,5 pont)

3 pont

Az alábbiakban felsorolt megállapításokról kell eldöntenie, hogy igazak vagy hamisak. Kérjük, hogy az állítások utáni négyzetbe írt I (igaz), illetve H (hamis) betűvel jelezze döntését! Áthúzott betűjeleket vagy nem egyértelmű jelöléseket nem fogadunk el!

Állítások	Döntés
1. Gazdasági profitot akkor ér el a cég, ha a bevételei meghaladják a számveteli és alternatív költségeinek összegét.	
2. A fogyasztó optimális választása ott van, ahol a költségvetési egyenes és a közömbösségi görbe metszi egymást.	
3. A kötvény névértéke az az érték, amennyiért a kötvény megvásárolható a másodlagos piacon.	
4. A kockázat egy esemény kedvezőtlen kimenetele, a veszély gazdasági következménye.	
5. A likviditási ráta használatával értékelhetjük egy vállalkozás fizetőképes helyzetét.	
6. Az általános forgalmi adó teherviselése szerint közvetlen adónak számít.	

3. Feladat (5 • 1 pont)

5 pont

Írja le röviden a felsorolt fogalmak pontos meghatározását!

Fogalom	Definíció
Pénzforgalmi számla	
Semleges bankügyletek	
Monetáris politika	
OBA	
Biztosítás	

4. Feladat (8 • 0,5 pont)

4 pont

Párosítsa össze a felsorolt fogalmakat a megadott definíciókhoz tartozó kifejezésekkel, és azok betűjelét írja a megadott táblázatba a megfelelő definíció sorszáma alá! Figyelem! Csak egy helyes választ fogadunk el. Nem egyértelmű, vagy egynél több megjelölés esetén nem adunk pontot.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.

1. IBAN	a) A gazdaságban megjelenő pénzmozgások összesége.
2. Pénzforgalom	b) A jogosult megbízza bankját, hogy a fizető fél számlája terhére egy megadott összeget szedjen be.
3. SWIFT kód	c) A bankszámlán vezetett pillanatnyi összeg.
4. Pénztár	d) A kedvezményezett pénzüintézetek azonosító kódja, amely 8 vagy 11 számjegyből áll. Nemzetközi fizetési forgalomban használatos.
5. Egyenleg	e) Egységes felépítésű nemzetközi bankszámlaszám. Maximum 34 karakter hosszúságú. Célja a bankok közötti pontosabb utalás.
6. Beszedési megbízás	f) Területileg elhatárolt hely, ahol a készpénzforgalom zajlik.
7. Keretszerződés	g) A fizető fél ugyanolyan jogcímen több kedvezményezett felé rendezi a tartozását.
8. Csoportos átutalás	h) A pénzforgalmi szolgáltató által az ügyféllel kötött megállapodás a bankszámla vezetésére és egyéb szolgáltatásokra.

5. Feladat (3 • 1 pont)

3 pont

Egészítse ki helyes számveteli állításokká az alábbi mondatokat! Írja a hiányzó szót/szavakat a kipontozott vonalra!

A/Az elve kimondja, hogy az üzleti év nyitó adatainak meg kell egyezniük az előző év záró adataival.

.....-nek/nak azt az időtartamot nevezzük, amelyről a vállalkozásnak éves beszámolót kell készítenie.

A vállalkozás rendelkezésére álló anyagi és nem anyagi javak összesége jelenti a

6. Feladat (6 • 1 pont)

6 pont

Párosítsa össze a statisztikai fogalmakat a megfelelő definícióval! Írja a táblázatba a megfelelő betűket!

- a) Számtani átlag
- b) Szóródás
- c) Kronologikus átlag
- d) Relatív szórás
- e) Harmonikus átlag
- f) Mértani átlag

Definíciók	Fogalmak
Az a szám, amellyel az átlagolandó értékeket helyettesítve azok reciprokainak összege változatlan marad.	
Az a szám, amellyel az elemszámot megszorozva az egyedi értékek összegét kapjuk.	
Idősorok esetén alkalmas a változás átlagos ütemének meghatározására.	
Az azonos fajta értékek különbözősége, az adatok egymástól, illetve középértéktől való eltérése.	
Megmutatja, hogy az átlagtól hány százalékkal térnek el átlagosan az értékek.	
Állapotidősor adataiból számított átlag.	

II. Üzleti számítást, könyvviteli tételszerkesztést igénylő feladatok

1. Feladat (6 • 1 + 6 • 1 pont)

12 pont

Csodaország makrogazdasági adatait mutatja a következő táblázat:

Megnevezés	Egység
Bruttó kibocsátás (GO)	
Folyó termelőfelhasználás	3 700
Amortizáció	
GDP	4 500
NDP	4 000
Belföldiek külföldön realizált elsődleges jövedelme	500
Külföldiek belföldön realizált elsődleges jövedelme	400
GNI	
NNI	
Beáramló másodlagos jövedelmek	60
Kiáramló másodlagos jövedelmek	
NNDI	
GNDI	2 250

Töltse ki a táblázat üres rovatait! A mellékszámításokat jelölje!

Mellékszámítások:

2. Feladat (12 • 1 pont)

12 pont

Misi egy kártya gyárban alkalmazott, októberi munkabére bruttó 310 330 Ft. Misinek van egy felesége, akivel most ünnepelték harmadik házassági évfordulójukat. Kettő gyermekük van, a fiatalabb most kezdi a középiskolát, míg az idősebb jelenleg húszéves, nappali tagozaton egyetemista.

Misi bérbe adta az általa készített kártyavárat Vikinek havi 30 000 Ft-ért, amelynek költségeit diktált költséghányaddal szeretné elszámolni.

Tárgyhónapban Misi egy cég megbízásából elutazott az Alpokba, hogy megtalálja a tökéletes tejet adó tehenet, ami által fejleszthetnék édességüket. Munkájának díja 60 000 Ft.

Misi veleszületett supraventricularis tachycardiában (szívritmuszavar) szenved, amelyről nyilatkozatot tett munkáltatójának, miszerint a havi személyi jövedelemadó előleg megállapításakor a vonatkozó adókedvezmény összegét vegyék figyelembe.

Az összevont adóalapot csökkentő kedvezményt egyedül érvényesíti. A 2020-as minimálbér 161 000 Ft.

Határozza meg Misi október havi levonandó személyi jövedelemadó előlegének összegét! Mellékszámításokat írja le! Használja segítségül a mellékelt táblázatot!

Megnevezés	Összeg
Nem önálló tevékenységből származó jövedelem	
Munkaviszonyból származó jövedelem	
Önálló tevékenységből származó jövedelem	
Bérbeadásból származó jövedelem	
Megbízási díj	
Összevonás alá eső jövedelem	
Első házások kedvezménye	
Családi kedvezmény	
Módosított adóalap	
Személyi jövedelemadó	
Személyi kedvezmény	
Fizetendő személyi jövedelemadó	

Eltartott(ak) száma	Kedvezmény összege
1 eltartott	66 670 Ft/kedvezményezett eltartott
2 eltartott	133 330 Ft/kedvezményezett eltartott
3 vagy több eltartott	220 000 Ft/kedvezményezett eltartott

3. Feladat (4 • 3 + 2 pont)

14 pont

Timi minden héten eljár a lottózóba és megteszi saját szerencseszámait, hátha megnyeri egyszer az ötös lottót. Múlt héten izgatottan nézte az élő közvetítést, ahogyan kihúzzák a nyerő számokat. Ezen a héten nem jött össze neki sajnos az ötös, viszont négyese lett, ami azt jelenti, hogy 12 000 000 forintot nyert, melyet egy hét múlva fognak átutalni számlájára. Persze ahogyan az szokás, Timit rögtön megtalálták ismerősei, hogy adjon nekik kölcsön. Jelenleg a piacon az éves kamatláb 9%.

A feladat megoldása során a számításokat négy tizedesjegy pontosságig írja ki, a megoldásokat egész számra kerekítse!

a) Számítsa ki Timinek a különböző ajánlatok nettó jelenértékét.

A. Kata azzal kereste meg, hogy nem vásárolná-e meg kamatozó részvényét 5 000 000 Ft-ért, amelynek hozama 550 000 Ft és évente 0,5%-kal nő.

B. Blanka nem kölcsön kér, hanem azzal az ötlettel keresi meg Timit, hogy nyissanak közösen egy szépségszalont. Blankának 10 000 000 Ft-ra van szüksége, de csak a fele van meg neki. Azt az ajánlatot teszi Timinek, hogy ha segít neki megnyitni a szalont, akkor az első három év bevételén feleznek, majd a negyedik évben visszafizeti az 5 000 000 Ft-ot. Az első évben 2 000 000 Ft, a másodikban 2 500 000 Ft, a harmadikban pedig 3 000 000 Ft lesz a várható bevétele a szalonnak.

C. Flórinak az az ötlete támadt, hogy vásároljon 10 000 000 forint értékben eurót, aminek jelenleg deviza eladási ára 325,43 Ft, vételi ára 320,12 Ft, valuta eladási ára 330,32 Ft, vételi ára pedig 324,11 Ft. Flóri számításai szerint a következő évben, amikor Timi visszaváltaná a pénzt, hatalmas infláció fogja sújtani a forintot, és előzetes becslései szerint a deviza eladási ára 385,23 Ft, vételi ára 380,23 Ft, valuta eladási ára 376,21 Ft, vételi ára pedig 370,06 Ft lesz.

(Timinek a szöveg szerint csak egy hét múlva lenne meg a nyeresége, de itt számoljon úgy, mintha már meglenne. A koronavírus járvány miatt Timi nem tud készpénzben ekkora összeget felváltatni.)

D. Timit nem csak a barátai keresték meg, hanem a híres nyugdíjbiztosító GoldenAlumniYears Zrt. is. Ajánlatuk szerint az egész összegért cserébe 45 év múlva ötvenötszörösét kapja vissza nyereseményének.

b) Segítsen Timinek eldönteni, hogy mibe fektesse be a lottón nyert összeget, hogy a lehető legtöbb pénzt keresse.

Válaszát szövegesen indokolja.

4. Feladat (3 • 2 + 4 pont)

10 pont	
---------	--

Szabinak jól menő autóalkatrészekkel kereskedő vállalkozása van. A két legkeresettebb termék a dísztárcsa és a fényszóró lámpa.

A 2019-es évet kifejezetten jól zárta vállalkozása, dísztárcsából 20 000 darabot adtak el 5 490 Ft/db-os áron, míg fényszóró lámpából 34 000 darabot 3 990 Ft/db-os áron.

2020-ban a karantén miatt kevesen használták autójukat, ezért visszaestek az eladások. 2020-ban dísztárcsából 40%-kal kevesebbet adtak el 5 990 Ft/db-os áron, míg fényszóró lámpából 21 000 darabot, 4 990 Ft/db-os áron.

A feladat megoldása során a számításokat négy tizedesjegy pontossággal írja ki, a százalékos megoldást pedig egy tizedesjegyre kerekítve adja meg.

a) Számítsa ki a két termék együttes volumenváltozását.

b) Állapítsa meg a két termék egyedi árszínvonal változását.

c) Hogyan alakult Szabi vállalkozásának árbevétele 2019-ről 2020-ra?

d) Számítsa ki hány forinttal változott az árbevétel az árak változása miatt, és hány forinttal a vásárolt mennyiségek változása miatt.

5. Feladat (15 • 1 pont)

15 pont

Evelyn és Bianka tavaly édességboltot nyitott, ahol 3 féle alapanyagból készítik el a tökéletes desszertet. A titkos recepthez elengedhetetlen hozzávalók a liszt, tej és cukor, melyet mindig máshonnan szereznek be. Természetesen boltjukban lehet vásárolni dobozos üdítőket is, amiket a Beszállító Kft.-től vásárolnak. A vásárolt készleteket csúsztatott átlagárral tartják nyilván, míg a saját termelésű készletek értékelése FIFO módszerrel történik. Vállalkozásuk havonta riportot készít a vezetőség számára, ahogy ezt most februárban is megteszi a januári tételek alapján. Néhány számlának a nyitó egyenlege januárban:

211. Alapanyagok	350 000 Ft
231. Befejezetlen termelés	400 000 Ft
232. Félkész termékek	15 000 Ft
26. Kereskedelmi áruk	45 000 Ft
381. Pénztár	300 200 Ft
384. Elszámolási betétszámla	5 310 000 Ft

Könyveld le a vállalkozás kiemelt eseményei riportkészítés napjáig:

Az áfa minden esetben 27%.

- Január 3. Sütéshez felhasználtak 50 kg cukrot, 10 kg lisztet, illetve 25 liter tejet.
- Január 5. Beszerezték 15 liter üdítőt 280 Ft/l + áfa áron, későbbi fizetési határidővel.
- Január 9. Értékesítettek készpénzért 40 liter üdítőt 350 Ft/l + áfa áron a boltban megrendezett születésnapra zsúron.
- Január 11. A tulajdonosok új üzlet nyitását tervezik, amely 30 000 000 Ft + áfa összegbe fog kerülni.
- Január 16. Az elkészült 30 db édességet raktárra vették. A termelés költsége 30 000 Ft volt.
- Január 19. Beszerezték 20 liter üdítőt, melynek számla szerinti összege 6 350 Ft volt. A Beszállító Kft-t azonnal kifizették készpénzben.
- Január 23. Újabb sütéshez felhasználtak 30 kg lisztet, 110 kg cukrot és 30 liter tejet.
- Január 25. Elkészült 40 db édesség, melyet raktárra is vettek. A termelés költsége 45 000 Ft volt.
- Január 27. A múltkori üdítőrendelés fele lejárt volt, így visszaküldtük. A szállító gyakori bocsánatkérések között visszautalta a pénzt és megígérte, hogy legközelebbi rendelésünk árából elenged 10%-ot.
- Január 29. Értékesítettünk 35 db édességet 1 500 Ft/db + áfa egységáron.

Megnevezés	Mennyiség	Egységár	Érték
Nyitó liszt	800 kg	150 Ft/kg	120 000 Ft
Nyitó cukor	1 000 kg	100 Ft/kg	100 000 Ft
Nyitó tej	325 l	400 Ft/l	130 000 Ft
Nyitó üdítő	150 l	300 Ft/l	45 000 Ft

Vegyesnapló								
Dátum	Esemény	Tartozik száma	Tartozik szála. neve	Követel szála. száma	Követel szála. neve	Tartozik összeg	Követel összeg	

Számlatükör

1. Befektetett eszközök

- 11. Immateriális javak
- 12. Ingatlanok
- 123. Épületek
- 129. Ingatlanok terv szerinti értékcsökkenése
- 13. Műszaki berendezések, gépek, járművek
- 131. Termelőgépek, berendezések
- 139. Műszaki berendezések, gépek, járművek terv szerinti értékcsökkenése
- 14. Egyéb berendezések, felszerelések, járművek
- 149. Egyéb berendezések, felszerelések, járművek terv szerinti értékcsökkenése
- 16. Beruházások, felújítások
- 161. Befejezetlen beruházások
- 17. Tulajdoni részesedést jelentő befektetések (részesedések)
- 18. Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok
- 19. Tartósan adott kölcsönök

2. Készletek

- 21. Anyagok
- 211. Alapanyagok
- 22. Egyéb anyagok
- 23. Befejezetlen termelés és félkész termékek
- 25. Késztermékek
- 26. Kereskedelmi áruk

3. Követelések, pénzügyi eszközök és aktív időbeli elhatárolások

- 31. Követelések áruszállításból, szolgáltatásból
- 311. Belföldi követelések (Vevők)
- 32. Követelések kapcsolt és jelentős tulajdoni részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben
- 33. Követelések egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben
- 34. Váltókövetelések
- 361. Munkavállalókkal szembeni követelések
- 362. Költségvetési kiutalási igények
- 363. Költségvetési kiutalási igények teljesítése
- 37. Értékpapírok
- 38. Pénzeszközök
- 381. Pénztár
- 384. Elszámolási betétszámla
- 385. Elkülönített betétszámla

389. Átvezetési számla

4. Források

41. Saját tőke

411. Jegyzett tőke

412. Tőketartalék

413. Eredménytartalék

419. Adózott eredmény

42. Céltartalékok

43. Hátrасorolt kötelezettségek

44. Hosszú lejáratú kötelezettségek

444. Beruházási és fejlesztési hitelek

445. Egyéb hosszú lejáratú hitelek

45-47. Rövid lejáratú kötelezettségek

451. Rövid lejáratú kölcsönök

452. Rövid lejáratú hitelek

454. Kötelezettségek áruszállításból, szolgáltatásból (Szállítók)

455. Beruházási szállítók

461. Társasági adó elszámolása

462. Személyi jövedelemadó elszámolása

463. Költségvetési befizetési kötelezettségek

464. Költségvetési befizetési kötelezettségek teljesítése

466. Előzetesen felszámított általános forgalmi adó

467. Fizetendő általános forgalmi adó

468. Általános forgalmi adó pénzügyi elszámolása

469. Helyi adók elszámolási számla

471. Jövedelemelszámolási számla

472. Fel nem vett járandóságok

473. Társadalombiztosítási kötelezettségek

479. Különböföle rövid lejáratú egyéb kötelezettségek

49. Rendező számlák

491. Nyitómérleg számla

492. Zárómérleg számla

493. Adózott eredmény elszámolása számla

5. Költségnemek

51. Anyagköltség

52. Igénybe vett szolgáltatások költségei

53. Egyéb szolgáltatások költségei

54. Bérköltség

- 55. Személyi jellegű egyéb kifizetések
- 56. Bérjárulékok
- 57. Értékcsökkenési leírás
- 571. Terv szerinti értékcsökkenési leírás
- 581. Saját termelésű készletek állományváltozása
- 582. Saját előállítású eszközök aktivált értéke

8. Értékesítés elszámolt önköltsége és ráfordítások

- 81. Anyagjellegű ráfordítások
- 82. Személyi jellegű ráfordítások
- 83. Értékcsökkenési leírás
- 86. Egyéb ráfordítások
- 87. Pénzügyi műveletek ráfordításai

9. Értékesítés árbevétele és bevételek

- 91-92. Belföldi értékesítés árbevétele
- 96. Egyéb bevételek
- 97. Pénzügyi műveletek bevételei